

9-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Θεω. III, 9/1970

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-20 Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Ναρδάριον*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Κισπ.ευχί*...), Ἐπαρχίας .. *Φαρσάλων*,
Νομοῦ .. *Λαρίνης*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Σωτήριος*
Μπαρτζας..... ἐπάγγελμα .. *Διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ναρδάριον* .. *Φαρσάλων*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... *3. ἔτη*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Παναγιώτης Π. Πολυμέρο*.....

.....
ἡλικία. *63. ἔτη* γραμματικαὶ γνώσεις .. *Γιν.* .. *Διφαστικαὺ* ..
..... τοποσ καταγωγῆς *Ναρδάριον* ..
..... *Φαρσάλων*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(β)

ΔΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Ἡ ἰδία περιχὴν προωρίζοντα διὰ σποράν*
καὶ διὰ βοσκὴν ποιμνίων ἐν ἀλλὰς

Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Ἐν μὲν ἀλλὰ ἐσαντο μετὰ διέτιαν*

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

Ἡ ἐκρί. τῶν ἰδ. κτ. ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἑαυτοῦ εἰς τὰς χωρικοὺς

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Ἐφ' ἑστάνται καὶ αἱ δύο περιπτώσεις, ἐνα-*
πολίως τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Οἱ κάτοικοι ἀσχοιοῦνται καὶ συγχρόνως εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχοιοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἀσχοιοῦνται καὶ μετὰ τὴν γεωργίαν.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δεν ἐπιτρέχον. Τίποτα τεχνικῶς.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ἀσχοιοῦντο ἐκτὸς τοῦ χωρίου. Εἰς διαφόρους ἐκχωρητικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ ἔρρεα.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; *Ὀχι.*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐλιπαίνοντο μὲ ζωϊκὴν κόπρον βοῶν ἢ αἰγοπροβάτων. Ἡ καλὰ μὲ τῆς καλάμιας. Ἐν ἡτο ἀπαράντων διότι ἐφαιμάζετο ἐναλλὰς ὁ ἀτρανόπαιος

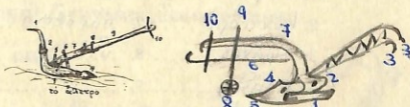
- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. Ἀπὸ τὸ 1937 καὶ ἐντεύθεν

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Το 1923 καὶ ἀπὸ τὸ 1945 ..

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτὸ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. Εἰς τὴν ἐποχὴν τὸ μονόφτερο σιδηροῦν ἄροτρον δι' ὅλα τὰ ἐδάφη. Τὸ ἐπρομηθεύετο ἀπὸ τὰ ἐργαστῆρια Σταματοπούλου καὶ Γυλαβάνη. Τ. Β. Βόλου

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ἐστρώμεν ... 4. παπαῦται ... 7. σταλὸρι ... 10. σταυρὸς
2. φρερό ... 5. δὲ ... 8. ρόδα
3. χειρὰ λαβὴ ... 6. τειχέτα ... 9. στῆλος

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. Ἀπὸ τὸ 1945 ..
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. Ἀπὸ τὸ 1950 ..

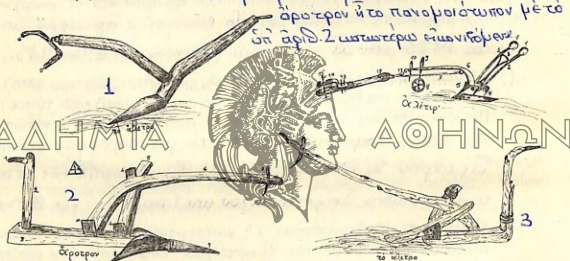
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). ἔν ὑπῆρχεν....

5) Μηχανή ἀλωνισμού. Ἀπὸ τῶ ἔτος 1925.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Τὸ ξύλινον ἄροτρον κατασκευάσθη ὑπὸ τοῦ ἱδίου τοῦ γεωργικοῦ.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; Τὸ χρησιμοποιούμενον εἰς τὸν τόπον μας ἄροτρον ἦτο πανομοιόωπον μετὰ

3) Ἰχνογράφησατὸ ξύλινον ἄροτρον(1) καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χειρολόβα.....6. ὑλ. κ. δ.11.

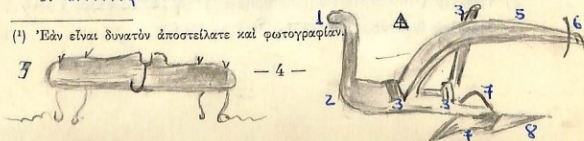
2. κοκτούρι.....7. παρόβα.....12.

3. εφῆτες.....8. ὑλ.13.

4. ἀπάθ.9.14.

5. σταλόρι.....10.15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὑνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἦ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχθυογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνι (ἦ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

→ Η το επίρρητες

7) Ἐργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

πριόνι

ἀρίδα

— 5 —

ριζι ή ξυλοφάει (ἀρνάρι)

ἐκπάρνι

δερμητάρι

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο φιάκων βόες...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο ζῶα.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογράφησατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Παλαιότερον ἐκρησιμοποιεῖτο ἀμπλαῖ ζυγός. Σήμερα ἡ ἀμπλαῖ ἀντικαθίσταται με δερμάτινους ἀμυγδαλῆς.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ζεύλες

ζεύλα

ζεύλα

ζεύλα ἐκαστοῦ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

Ὁμοίαν ὡς ἄνω.

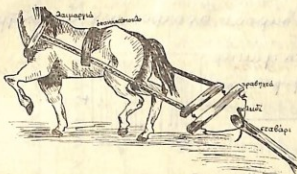
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ὁ ὑπὲρ τοῦ σιδήρου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν λέγεται ἀμυγδαλῆς.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀπὸ ἤτοι ἐκρημνεί.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Δὲν ἦτο ἐν κινήσει ἡ συνῆξις ενός σώου.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τοῦ τόπον σας

Παλαιότερον ἄρχοντες οὐκ ἔχοντες ἐκείνως οὐκ ἔδιδον τε καὶ τοῦ
ἀφροῦ. Σήμερον χρησιμεύουσιν ταῖς ψευδὲς μηχανήμασι

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Εκπαίδευσις δ. χειρ. τῶν βοδιῶν.*

ἔδεκε. εὐκρινὰ δὲ τὰ ἔξωτερικὰ μέρετα τῶν βασιῶν καὶ ἡ ἄλλη ὁμολογία τῶν εὐκρινῶν ἔδεδεκε. ἢ δὲ τὴν χειρολόγια.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

ΔΕΥ. ΧΡΗΒΙΡΑΤΟΙ ΗΤΑΙ. ΕΥΜΕΡΟΥ.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Ἐν ᾧ το βόει, ἀπὸ τῷ ἐκρινίῳ ποῦ εἶναι δεμένα εἰς τὴν χειρολόβον

ο/πρωι. δ' εν. εχρησμοποιουντο.....

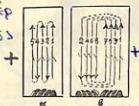
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μὲ τὸ Σουλάρ ο.τρων. ἐγίνετο. ὡς. εὐθ. ἦσαν. γραμμὴν.
ὡς. τὸ. σχῆμα. α.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μὲ τὸ. οἰδυρεῶν. ἄροτρον. ὡς. τὸ. σχῆμα. β.

Σήμερα με τὰ τραυτέρ
κίεταται περιφερειακῶς
τὸ ὄργωμα.

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίδες, ντάμες, σισσιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

... Γίνεται. μὲ. σπορίδες.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ; ἢ λωρίς. ἐχωρί-

δετα. μὲ. αὐλακιά, εἶχε. πλῆθος. 12. ἀμφοτέρων. διὰ τὸν. ὑπολογισμὸν. τοῦ. σπόρου.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

..... Δὲν. ὑπάρκεν. τοιαύτη. συνήθεια.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διανοίξεις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλάγιως, βαθιά κλπ.

Εἰς. τὸ. δρόμ. ἐδῶ. ἐγίνετο. σκαυμέν. ἀροτρίασις.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Ἐἰς τὰ ῥωμαϊνῶν. Ἐδύον. Ἐβένετο. κλαίως. κλ..

ὀρθωμα. διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς διαφύσεως τοῦ ἐδάφους.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Ἐξέκοντα τρία ὀργώματα.....

Τὸ κ. ἄνοιγμα. ν. κατὰ τὸν ψῆμα. Μάϊον. τὸ ἐδάφος φαν

ἢ γύρισμα. κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον. καὶ ἡ...

α. ἐπαροῦσιν τὸν μῆνα... Οὐκ ἔστιον. καὶ ἔβενε-
κίετο. ἔως τὸ Νοέμβριον.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐξέκοντα τρία. Τὸ λυγρόρισμα. τὰ τσάπια καὶ
τὸ φυτέυμα. ἀπὸ τὸν ἀνοιξιν.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτῆρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐνὶ ἐν. ἔτος.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν; Διὰ τὸν αἶταν. λικάνται τρία ὀργώματα τῶν.
Μάϊον τὸν Σεπτέμβριον καὶ τὸν Οὐκ ἔστιον.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;.....

Τὸ δισάκι. ἢ ἐπαροῦσιν.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Σελίς - 9 - Ερώσεις 4^η

Διὰ τὴν περὶ τρία ὀρχώματα (Μαΐου - Αὐγούστου - Νοέμβριου)

Διὰ τὸν ἀραθόειτον τρία ὀρχώματα (ἀρχὴς Μαρτίου, ἀρχὴς Ἀπριλίου,

ἀρχὴς Μαΐου). Διὰ τὰ νυχθημέριον ὡς διὰ τὸν ἀραθόειτον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Διὰ τὴν ἑσπέρην ἔν καὶ σπανίως δύο. Διὰ τὴν δίασπιν ἔν

κατὰ μῆνα Νοέμβριον. Διὰ τὸν δῆμιον ἔν καὶ ἀμέσως σπορά

κατὰ μῆνα Νοέμβριον.

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Τὸ μέρη τοῦ ἀρότρου

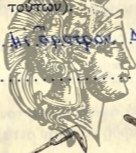
καθορίζονται μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾷν ράβδον ἢ ὅποιο λήγεται αὐτὴν. Ἡμεῖς εἶναι παροδεκτικὴν εἰς τὸ ὅσον τοῦ μαμπεριου -

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); Γίνεται ἰσοπέδωσις μὲ διαφορετικὴν...
...ἰσῶν εὐάρεδ... ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ὁ ρυθμὸν μάνο καὶ ὁ ρυθμὸν ἀνὰ ἑκαστὴν ὀργάνον...
...καὶ π... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

βουκέντρο

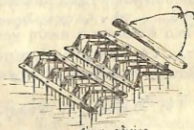

τενοντῶνα

Εὐλένια
εὐάρενα

ὁ βολοκόπος ἢ ράκος

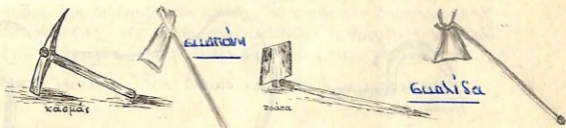

εὐάρενα εὐάρενα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Χρησιμοποιεῖται δ. μαρμαί, τούτσπ. ἢ. εὐαπὸν. καὶ διὰ
τὸ εὐαλίδα. ἢ. εὐαλίδα.....
Εἰκονίζονται ταῦτα κατωτέρω:.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸν δουλοῦν. τὰ τέκνα καὶ ἢ. εὐαπὸν. Αὐτοὶ εὐαπεντρώνουν
ἀποσπένουν. δὲ φινὰ, πεταῶν. ρίζας. καὶ πέτρας.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων χρησιμοποιοῦνται τὰ γεφύρενα
ἀντράκια ἢ. ἀντράκια. Τὰ γεφύρενα καὶ ἢ. φουῖ. ἐσπέρνουντο
πεταυτά. ἐκτὸς. τὰ φασόλια. καὶ τὰ χραμὰς καὶ κατὰ φωλίας.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

...Τὰ πλέον ἁδύνατα. χωράφια.....

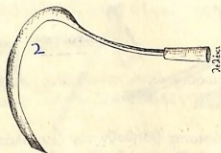
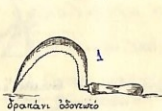
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύουντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ...Ὁὐτε. ἐξίνετο. οὐτε. γίνεται. καλλιέργεια
γεωμήλων.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Παλαιότερον... τὰ
 συμπτριαυὰ ἐθερίζοντο με' ὀδοντωτά δρεπάνια καὶ
 σπανίως με' λεῖα "λελεύιο" ὡς ἐκινίγονται...
 κατωτέρω... 1 καὶ 2. σχεδιασμοί...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Μόνον ὀδοντωτά δρεπάνια καὶ λελεύιο ἔχον ἐν...
 τρέχει... ὅχι φρεσιν βαλάντιον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζῶων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Με' κοβεῖς

ἐθεοῖσαν. Σήμερα με' κοπι-
 κὲς μηχανές...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Ἡ κοπή τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο τοῦ μὲν ὀδοντωτοῦ ὀδοντω-
 τή, τοῦ λελεύιο δὲ λεία... Τῆς κοπῆς ἦτο λεία...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἡ χειρολαβὴ τοῦ ἦτο ματωμένη ἐν ὅλῳ...
 Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς λέγεται μαχαίρι.....

χειρολαβὴ δρεπανιοῦ

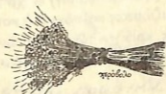
χειρολαβὴ λελεύιο

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Ἡχοράδαν το. ἐμ. τοῦ. ἐμπορίου.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Τὸ. ρεβύθι, τὴν. ψαμῖ. καὶ. τὸ. ρόβι. τὰ. ἔμμετριζάντε. Ὅχι. ὁμως. καὶ. τὸ. συμμετρίσαντα.....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἄνω λήγας μετὰ τὸ ἄρον ὕψος τοῦ φρυγανίου. Αἰὶ τὸν εἶσαν τὰ ἄνω καὶ μέντοι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἡ ἀρόνη καὶ ἡ κριθή εἰς ὕψος τοῦ ἐλατοῦ καὶ ἡ σίκαλις ἐκφυρίζονται.*
- 2) Οἱ σταχύες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Οὐδὲν ἐν σταχύν. ὡς ἡ ἀρόνη.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ ἴδιοι. Αἱ θερίζεται καὶ πῶς τὰ σταχύν. κατὰ α. χεριές. καὶ τὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μάνοι των.*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Οἱ χεριές τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί. Αὐτὰ α. ε. Ἀε καὶ κεφαλαὶ τῶν σταχύνων ἐφρίεσκον πρὸς τὴν αὐτήν. κατὰ ὅταν εἶναι.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *Πολλά μαζί τοποθετούμενα δράγματα ...*
Σκεριές λ. καλοῦνται κ. κ. ε. φ. α. θ. ο. λ. κ. λ.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Θερίζουν ἄνδρες*
καὶ γυναῖκες θερίζοντες. Ὑπῆρχον καὶ ἐπαγγελμα-
τίαι θερισταί, ἐκείνοι διὰ θερισμόν ἀπὸ τῶ...
χειωνιστῶ καὶ κ. κ.

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀπακοπήν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας οὐνοματολογίαν). *Ἡμείβοντο με ἡμε-*
ρομίσθιον εἰς εἶδος καὶ εἰς χρήμα. Τὸ ἡμε-
ρομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Εἰς τὴν δεξιὴν χεῖρα. ἔφερον τὴν παλαμαρίαν, δῦ-*
λινον, δάμνην, μέλας, ἄπου, ἐκποθέσαν, τὸν τρεῖς.
δαυκίλου, ἐνᾶ εἰς τὴν ἀντιχειρά, ἐκποθέσαν.
Σερμαῖνοι δάμνην. Ὁ δάμνην. ἦτο ἀνέλυσις.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ποτέ δὲν ἤρριθ. ἐ. δ. ε. ρ. ε. ρ. ε. δ. τὴν Τρίτην ἢ Κυριακὴν
ἢ περὶ α. λ. ν. ε. ρ. τὴν

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐ. τ. ρ. α. β. ο. δ. οὐ. ε. α. ν. τ. ρ. α. β. ο. δ. ι. α. τ. ἡ. δ. ἐ. π. α. χ. ἡ. δ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ ...

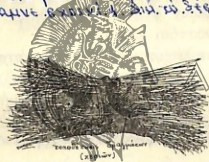
ἀφήνουν ἓν μέρος τοῦ ἀγροῦ ἀθήριστον τὰ ...

λ. ε. γ. ρ. ε. ν. ο. ν. α. π. α. θ. ἔ. ρ. τ. μ. τὰ β. ο. α. ἰ. ρ. π. ε. ρ. ἰ. ο. ὑ τ. ρ. α. ἰ. τὸ ὁποῖον ἐξισοσταλέπουν

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὸ δέσιμον τῶν θερισμένων σταχύων γίνεται συγχρότως μετὰ τὸν θερισμὸν ὑπὸ ἐξιδιαισθεμένου ἀνθρώπου καὶ μ. π. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ἔ. ρ. ε. ν. ο. ν. α. π. α. θ. ἔ. ρ. τ. μ. τὰ β. ο. α. ἰ. ρ. π. ε. ρ. ἰ. ο. ὑ τ. ρ. α. ἰ. τὸ ὁποῖον ἐξισοσταλέπουν

των σταχίων ἐπὶ ἤρχεν ἐδιδυῖν ἄτακτον. δ. ε. μετακλινετῆς.

[illegible]

A@HNnN

Σε ποτα

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Μετά τὰ δεξιὸν τὰ δεξιὰ ἀφ' ἤντων ἐστὶν ἰδιαν.
 δεξιν. Ὁ τὸν ἐτελεύτηεν. ὁ δεξιὸς τῶν χωρῶν,
 ἐνευ ἐτελεύτηεν τὰ δεξιὰ ἐξ ἐκείνου ἀνά 70.
 οὐ τοιοῦτοι χωροὶ ἀνορθοῦντο. «τελεῖται». ἦ...
 ὡς ἴσως ἡ

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

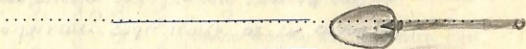
1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....Δεν καλλιεργεῖται ἐν τῇ μῇ......

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

.....

λίπαρι

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

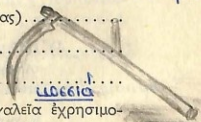
- 1) Ἐσυνιθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπῇ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. ^{Παλαιότερον ἐξυμνῶντο} ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα. Τὰ σανόν ^{ἐξυμνῶντο} ἐξυμνῶντο καὶ ἐξυμνῶντο καὶ ἐξυμνῶντο μὲ μωρεῖν τὸν μῆνα Μαΐου. Κατόπιν ἀφίνετο ἐπὶ 5-6 ἡμέρας πρὸς ξήρανσιν. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀποξηράνσεως ἐξυμνῶντο μὲ τὴν (εὐμουλίαν) διὰ καλλίτερον ἀερίαν. Ὅταν ὁ σανός ἐξυμνῶντο καλῶς ἐδίνετο τὴν δέξιν. Τὰ ξηρά χόρτα ἐξυμνῶντο μὲ μωρεῖν ἢ μὲ στριμνὰ χόρτα καὶ ἐτομαδεύετο κατὰ μωρεῖν εἰς τὰς ἀποθήκας. Σήμερον καπτεται μὲ μηχανὰς καὶ δένετο ἐπὶ μωρεῖν μὲ μηχανὰς

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.α.). ^{Ἐθερίζετο κατὰ μῆνα Μαΐου μὲ μωρεῖν. Συνεχωρεῖτο} τὸ εἰς ἐπιμήκεις θείρας εἰς ἀποθήκας ἀποθήκας (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....

.....μωρεῖν.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μετὰ τὸν μὲν δ. φανός... ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν
 ἡμέρας πρὸς ἑξήκοντα καὶ μετὰ τὸ διαδοχικὸν τοῦτο ἐπυρίσκει
 πρὸς μακρύτερον φέρει μὲν. μετὰ δ. διωκόμενος χωρίζεται
 εἰς μικροὺς χώρους οἱ ὅποιοι καλοῦνται τειρέεσι. Ἀπὸ αὐτῶν
 γίνονται οἱ μπλάκες. Ἐνα τειρέδι δίνεται μιά μπλάκα.
 Δύο μπλάκες δεμέναι ἀποτελοῦν ἐνα δερμάτι. Ἀπαραίτητο
 ἔργαζοτο διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ βανοῦ ἢ τοῦ τῶν δ. καὶ οὐκ ἔτι.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δερματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετὰ τὸν θερικμόν. τὰ δερμάτια ἐφορτίζοντο εἰς...
 τὰ δῶα. μετὰ τοὺς ἐλάκους πρὸς τὸ κῶμα καὶ μετὰ...
 φέροντο εἰς τὸ ἀλώνι πρὸς ἀλωνισμόν.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
 δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ...

ἔπειτα τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δερμάτια καλεῖται
 θυμωνιό. Γίνεται αὐτὴ εἰς τὸν ἀμωνότοπον τοῦ κῶμας.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; Διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν
 θυμωνιουῶν. ὕπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Ὑπῆρχεν εἰδικὸς ἀμωνότοπος. διὰ τὸν
 συνοικισμόν. ἔκει. ὁ κῶμας γεωργός. εἶχε τὸ ἴδιόν του
 ἀλώνι.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρησίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἤρκειθεν τέλος τὸ λούρι μου ἔκλεπεν. 20-25. Αὐτοῦ εἶπε.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ἤρκει μόνον χωματάλωνο μὲ δάπεδον ἐκ χώματος.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Τὸ χωματάλωνο εἰς εἶδος τοῦ ἐπὶ τῷ

κόρτῳ μὲ διὰ κατασκευῆς ἑρμητικῆς ἤ τετραῖς ἢ ἐβρέκετο καὶ λεπατήτα μὲ ὕδρο ἢ μὲ κόπανον ἢ ἐβρέκετο ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου (παλὸ μίγμα) μὲ πηλὸν καὶ κόπρου βοῶν.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ἢ προετοιμασίᾳ

ἐβρέκετο τὴν προηγουμένην τῶν ἀλωνισμῶν. Ὁ ἀλωνισμὸς ἤρκει μόνον ἐκλείσκειν τὸ θύρον καὶ παρὶ τρίτην, κυριαγὴν ἢ εὐρεῖν καὶ πᾶσι τὴν πρώτην.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

Σελίς 18 - Ἐρμηνεία 2α -

χειρροῦ. Ὑπῆρχεν καὶ ὁρισμένους τρόπος τοποθετήσεως. Κατ' ἀρχὴν
τὰ δερμάτια ἐτοποθετοῦντο τὴν ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ μετὰ τὸς
στάχυς πρὸς τὰ μέσα εἰς σχῆμα ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου.
Ὅταν τὸ ὕψος ἔφθανεν τὰ 3 - 4 μέτρα, ἐτοποθετοῦντο τὰ δερ-
μάτια μετὰ τὸς στάχυς πρὸς τὰ ἔξω εἰς σχῆμα στέγης. Οὕτω
ἡ διεξόδος τοῦ νεροῦ τῆς βροχῆς κατέστατο ἀδύνατος.

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Τοποθετοῦν τὰ ζεύγη α. αὐτοκινῶς, τὰ εὐσχυα πρὸς...
τὰ δύνω, λύνοντες. τὰ ε. δε. φ. α. τ. α. ι.).....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

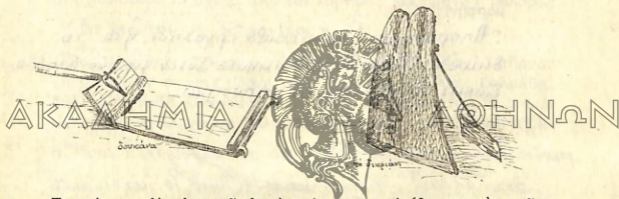
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερμένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-νιστοῦ ἀνήρχεν στῦλος 2 μέτρων. τὸ
α. ἐντρίερα. α. ἀπὸ αὐτοῦ ἐξαρτῶται σχοινίον, ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἄκρου
τοῦ ὁποῖου ἐκκρεμασσονται τὰ ζῶα. Τὰ ζῶα περιφέρονται
αὐτοκινῶς α. γύρες. γύρες. αὐτὸ εἶναι. τὸ πρὸς τοῦ. οἱ στάχυες.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) τὸ ἐκκρίνιον δένεται εἰς
 ὀδὸν εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν περιβάλλουσαν τοὺς λαυριαν. τῶν ζώων. ὅς δὲ καὶ εἰς ἀπέχου
 μετὰ τὸ π. π. 30 εἰ. τὰ δὲ αἰ. περιφέρονται μετὰ τὴν αἰ. μέχρις αὐτοῦ τοῦ καὶ
 εἰς τὸν ἐπὶ τὸν αἰ. ἐκκρίνιον. ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν. ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν
 περιφέρονται. ἀπὸ τῶν αἰ. δοξαίων. φ. ο. ρ. α. ν.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π. χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ. ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἡ ἀλὼν. εἰς τὸν αἰ. δοξαίαν. δένεται εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν. ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν.
 ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν. ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν. ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν.
 π. χ. 1925. καὶ ἀπὸ τῶν αἰ. δοξαίων. ὅς δὲ καὶ εἰς τὴν αἰ. δοξαίαν.
 δένεται. μ. ε. μηχανός.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

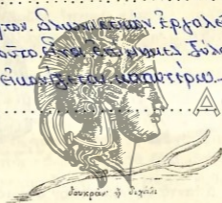
Ὁ δ. δ. αὐτοῦ ἐκτελεσθ. τὴν πρῶτην καὶ ἐκτελεσθ. ἄλλαν
τὴν ἡμέραν. δ. αὐτοῦ. ἔως. ἔσται. εἰ. β. γ. δ. αὐτοῦ. γ.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινος τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἡ παραπάνω. δ. αὐτοῦ. ἐκτελεσθ. ἔσται. τὸ.
δ. αὐτοῦ. τὸ. αὐτοῦ. ἐκτελεσθ. ξύλον. μὲ. δύο. δ. αὐτοῦ.
δ. αὐτοῦ. ὡς. ἐκτελεσθ. αὐτοῦ. τὸ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

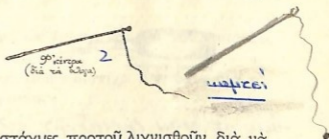
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; . Τοῦ. α. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ.

ρίπτει ἐντὸς. τοῦ. διαγραφόμενου. ὑπὸ. τῶν. ξύλων.
κύκλου. μὲ. τὸ. δ. αὐτοῦ.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). Διὰ. τὸ.

κτύπημα. ἐκτελεσθ. ἔσται. τὸ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ.
ράβδον. μ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ.
ἢ. λουρίον. μ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ. δ. αὐτοῦ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος ἐλέγεται . . . ἐστῶν . . . καὶ ἤλωνίζετο μία ἐστῶν τὴν ἡμέραν . . .

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
... λέγονται . . . λεῖωμα . . .

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοῦτοι καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν. Ἡ λωνίξ ἐν ὁ. ἴδιος ὁ γεωργός. ἔφ. ὅταν εἶχε ἵππους, ἄλλως. εἰδικοὶ ἀλωνισταί. οἱ ὅποιοι εἶχαν ἵππους. ἔμαλαιντο . . .
... ἀλωνιστοὶ . . .

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλὰ μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
... Δὲν ὑπῆρχεν . . .

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;
... Δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο . . .

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

..Δὲν ἐγίνετο κοπάνισμα.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοσμήματα μικρῶν ὠρῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο’ μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; Ὁδοὶ στάχυες παρέμεινον εἰς τὴν αὐλήν.

Ἐφρίπτοσαν εἰς τὰ ἀλώνια τὴν αὐλήν. Ἡέρα μέ. τὰ...
μυλαῖρια δερῶν. Εἰς τὰ τελευταῖα ἀλώνισμα.

ὅχι ἐπὶ τῶν χωρῶν. στάχυες ἐκρηκνέμεναι διὰ τὴν τρυφήν.
πυλῶν.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

.....

-

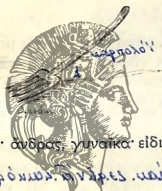
-

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Οὐλοματιζόμενα. ὥρως*

ἔχει σῆμα ἐπὶ βυβλὴ καὶ λέγεται ἡ λαογύνη. Πρῶτος ἀνέβη τὸ λίκιον
ἐπὶ τῇ κυρτῇ. ἔκτισται δὲ τοῦ σκαυρῶ μετὰ ἡ καρπολόι. καὶ κατόπιν
καρπύνεται εἰς τὸ μέσον καρπολόι. ἢ διὰ τοῦτο. Τούτο πράττει
διὰ καὶ παραυλάσσονται τὰ φεγγάρια ἐκ τῶν θερινῶν.

- 2) Με ποιον εργαλείον γίνεται το ανέμισμα; (Πώς λέγεται τούτο: φτυάρι, θρινάκι; Ίχθυογραφήσατε τούτο. Τὸ χιλιεμαί. φίνετα με. τὸ κικαρπολάϊ η, ὡς ἐχίμα. 1. καὶ με. τὸ δαλινοφυ. νάρ. Ν. 2.

AKAAMA

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (άνεμίζει)· άνδρας· γυναίκα· είδικός λιχνιστής ἐπ' άμοιβῇ ;
Λιχνῶ, ἄνθρωπος. ἄνθρωποι, άνδρες καί γυναίκες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύνων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
- Θυμίζονται : αὐτὰ λαμβάνονται εἰς τὸ κέντρον . . .*
ἁλώνονται . . . Ἀὐτὰ πρὸς μένουσιν εἰς τὸ τελευταῖον ἁλώνονται
χρησιμοποιοῦνται . . . εἰς τὴν τροφήν ὀρνιθῶν . . .

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

..... Δὲν γίνεται... δεύτερον. ἀνέμισμα.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; Τὰ μέτελα
κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀνέμισματος ἀπαφαιρῶνόντο τοῦ καρποῦ
ὑπὸ γυναικός... Αὐτὴν κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα. ἐξιδιών. ἐρῶδρον
ἐκ πινακῶν ἄλλο « κόρτου τὸ ὅποιον ἐκωλεῖτο ἡ φουκαλιά » καὶ
μέ αὐτὴν ἐξιδιών καὶ τὰ μέτελα.....

Ἡ ἐρῶδρια αὐτὴ τῆς θυναικός ἐκωλεῖτο. κ. χ. ἀλ. ρ. ε. μ. ο. η. . .

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικός διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

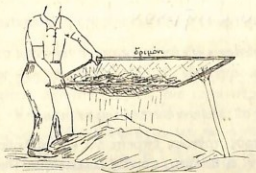
κόσκινον πάλαι δερμάτινον

κόδρος ἢ ἀριλόγος

φουκαλιά

δριμόνι

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Διὰ τοῦ ἐκτελέσεως ἡ δὲν εἶναι δυνατόν ἢ ἀδυναστεύει ἢ ἀπορρίπτει τῶν υἱοῦ λαῶν. διὰ τοῦτο οὐκ ὀφείλει τὸ... εὐ. δὲ ἐκτελέσει... Τὸ δὲ δὲ εἶναι ὡς εἶναι μετὰ τὰς ἀπὸ... ἐν τῷ αὐτῷ τοποθετεῖται ὁ καρπὸς... Εἰς τὸ ἐν αὐτῷ τοῦ δὲ δὲ... στερεώνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλου αὐτοῦ βασίζεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. Μετακινεῖται ρυθμικὰ ἐμπρὸς πίσω

ὁ καρπὸς. ἔρχεται ἐκ τῶν ὀπίω. καὶ παραμένει ἐν τῷ αὐτῷ. οὐ. δὲ εἶναι ὡς εἶναι...

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

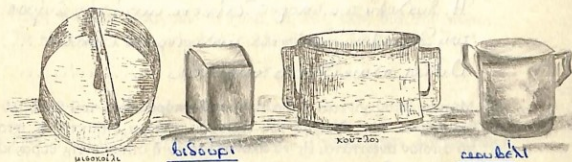
Ὃταν ὁ καρπὸς εἰσέλθῃ ἐκτελείται εἰς... ὡς εἶναι ὡς εἶναι... ὡς εἶναι ὡς εἶναι...

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Διὰ τοῦτο... ὡς εἶναι ὡς εἶναι... ὡς εἶναι ὡς εἶναι...

γ'.1) Ποῖα ὀφείλει πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνα π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνα; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησης τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Ο. Δευατιεγς
ἤρκετο. ἐπὶ τὸ πορ. διὰ τὸ Δευατιεμα. Οὐμετρητιμ ἔκρη-
ειροποιῦτα τὸ Διδούρι. μετῆλκων. δοχεῖον. ἐκίφας. ὀρδο-
χωρίου. παραλλήλεπιτιέου. χωρητικώτερος. !4. οὐδὲν. εἶ του.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωριάτικο κλπ.

Ταῦτα κατεβάλλοντο εἰς εἶδος ὅχι ὅπως
εἰς τὸ ἁλώνι ἀλλὰ ἤρχοντο μετὰ τὸν
ἀλωριάτικόν οἱ διαμετροῦν τὰς ἐνστάσεις
εἰς τὴν ἀφαιρῶν τὰς ἀνωμαλίας τῶν
μετὰ τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) Παλαιότερα μετὰ τῶν δημητριακῶν ἦσαν καὶ

Εἰς τὴν 1) τὸ αὐοβέλι. Ταῦτο ἦτο δὴλον μιλινάριον ἐκείνου χωρητικώτερον
13 οὐδὲν. Κατασκευάσθη ἀπὸ οὐρίου καὶ ὀφθαλμοῦ δένδρων.
2) τὸ διδούρι. Ταῦτο ἦτο τεκνέμενιο. δοχεῖον. ἐκίφας. ὀρδοχωρίον
παραλλήλεπιτιέου. χωρητικώτερος. !4. οὐδὲν. εἶ του. Δὲ ο
διδούρια ἀπετέλουν. ἓνα. εἰς τὰ πόδια. 2. 8. οὐδὲν.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) Ἡ παραγωγή ἀποθηκεύετο εἰς τὸ «ὀρδοχωρίον».
Τοῦτο ἦτο δὴλον διαμέρισμα μετὰ ἀνάλοτα χωρήματα
εἰς τὸν οἶκον δοχεῖον κ.λ.π. ἔκρηκετο εἰς τὸ ὑποχέον εἰς
οἰκίαν.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὸ ἀκυρὸν ἀπεδευμένον εἰς.....
 τὸν ἀκυρῶνα ἐν τῷ τῷ χωρίῳ.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐδίδετο κατὰ τὴν διάρκειαν ..
 τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέροις στάχυν.....
 Ὡς οὖτοι ἡλικίᾳ δοχὰ χωρίζετο.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

... Δὲν ὑπῆρχεν καμιντὴ ἐν τῇ θύρᾳ.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκόπτον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.. Εἰς τὸν τόπον· μας· δὲν λαμβάνει χώραν οὔτε.....
 ἐλάμβανεν πολυαίστερον· χώραν ἀναμμα φωτιάς
 εἰς τὸ ὑπαιθρον.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

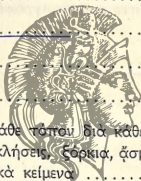
2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὕτη ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ζόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

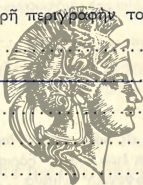
2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΥΛΙΚΟΝ

Διὰ τῆς γεωργικῆς ἐργασίας καὶ διὰ τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συλλογὴς: ΜΙΟΥΝΤΖΑΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

(Τὸ χωρίον Νορδάλειαν παλαιότερον ἐκαλεῖτο Κιοπευλι) ^{Σελ. 1, ερωτ. Αα2} (Ὁλη ἡ ἔκτασις
κατωρκιῇ καὶ κτηνοτροφικῇ ἀνήκει εἰς τὸν κατοίκον τοῦ χωρίου
Μέχρι τὸ 1881 (προσάρτησις τῆς Θεσσαλίας) ἡ ἔκτασις ἀνήκει εἰς τοὺς Τούρκους
κατοίκους τοῦ χωρίου Κιοπευλι (= Ὀμφολοκίρι) τοῦ ἐμφερικοῦ Σηλασι Νορδα-
κίου) ^{Σελ. 1, ερωτ. Αα1 (α)} (Δεν ὑπῆρχον χωριστοὶ περιοκαὶ διὰ κολλήρησαν καὶ χωριστοὶ διὰ
θεωῶν, Ἰωάνν, ἀλλὰ ἐκλήλασαντο κατὰ τριετίαν ἐποινίως καὶ ἰδίως κατὰ διε-
τίαν ὁπότε καὶ ἐφημερόζετο καὶ ἡ ἀφρονάπαισις) ^{Σελ. 1, ερωτ. Αα3}

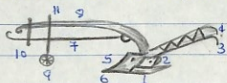
(Οὗτοι τὸ πλείετον ὁ πατὴρ διεκίρει τὴν περιουσίαν των εὐχμεντρομένην
καὶ μετὰ τὸ χάρον των τέωνων του. Όταν ὄρως ἀνεφύοντο διαφοραὶ καὶ διαφω-
νίαι μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τέωνων, μετὰ τὸν χάρον εὐάστου τέωνου παρέβιδεν
ὁ πατὴρ τὸ ἀναλοχὸν μερίδιον καὶ ἀπεχωρίζετο τοῦ πατρὸς καὶ ἀπετέλει
ἴδιαν οἰωμένην. Εἰς τὴν ἀρμονίως εὐφροῦσαν οἰωμένην μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ πατρὸς, τὰ τένα ἐξέμενον ἦσαν τεράκιον διὰ τὴν μητέρα καὶ
τὴν ὑπόλοιπον περιουσίαν διέμενον ἐν τῷ ἔθον. Οἱ κατοικοὶ ἡκολοῦντο καὶ
ἀσχολοῦντο ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ μετὰ τὴν οἰκίαν καὶ μετὰ τὴν κτηνοτροφίαν εἰς τὴν
ἀκαδημίαν ^{Σελ. 2, ερωτ. Αα4} εἰς τὴν ἀκαδημίαν εἰς τὴν
ἀκαδημίαν εἰς τὴν ἀκαδημίαν εἰς τὴν ἀκαδημίαν εἰς τὴν ἀκαδημίαν εἰς τὴν ἀκαδημίαν
δεν ἦτο δυνατόν να διακούν διὰ τὴν οἰκίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν, δι-
ὰ τὸν περιωριμένον ἀριθμὸν καὶ τὸν ὅσον ἡ των κτημάτων. Οἱ τεκνίστοι
ἡκολοῦντο καὶ ἀσχολοῦντο ἐν πατρὶ καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.) ^{Σελ. 2, ερωτ. Αα5}

(Κτήματα χαλουτινόνων καὶ μοναστηρίων δὲν ὑπῆρχον.) ^{Σελ. 2, ερωτ. Αα1}
(Οἱ νέοι τοῦ τόπου δὲν ἀπεραυρόντο δι' ἀνείρεσιν ἐργασίας, διότι ὑπῆρχεν
τοιαύτη εἰς τὸ χωρίον. Αἱ νέαι ἐπίοις δὲν ἀπεραυρόντο διότι ἀσχολοῦν-
το εἰς κτηνοτροφίαν ἢ οἰκίαν ἐργασίας.) ^{Σελ. 2, ερωτ. Αα6 α}

(Παλαιότερον τὰ χωράφια ἐκπαίνοντο μέ ζωϊκὴν κόπρον, βοῶν ἢ
αἰχοπροβάτων. Χλωρὰ λίπανσις δὲν ἔχινετο ὅτε καὶ οὐκ ἔχοντο
κατ' ὅσον ἐφημερόζετο ἡ ἀφρονάπαισις.) ^{Σελ. 3, ερωτ. Αβ1}
(Ἡ χρῆσις των χυμικῶν λίπασμάτων εἰς τὸν τόπον ἔχινετο ἀπὸ τὸ ἔτος
1937 καὶ ἐντεύθεν.) ^{Σελ. 3, ερωτ. Αβ2}

(Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐκρησιμοποιήθη ἀπὸ τὸ 1923. Ἐκρησιμοποιεῖτο
μονόφτερο εἰδηροῦν ἄροτρον δι' ὅλα τὰ ἐδάφη. Τὸ ἐκρημοδεῖτο ἀπὸ
τὰ ἐργασία Βόλου Σταματοπούλου καὶ Γυλαβάνη.) ^{Σελ. 3, ερωτ. Αβ1 (α)}

(Παρατίθεται κατωτέρω ειδικούν άροτρον (αλέτρι))

1 στρώση	6 ύνι	10 σταυρός
2 φτερό	7 τσιβέτα	11 στύλος
3,4 χειρολάβες	8 σταθάρη	

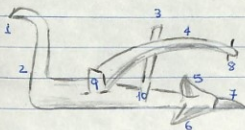
5 παπούτσι 9 ρόδα) Σελ. 3, ερωτ. ΑΕ 187

Σελ. 3, ερωτ. ΑΕ 2

(Το τρακτέρ εκρημμοποιήθη τό 'τος 1945) (Μηχανή άερίσμου τό 'τος 1950) (Μηχανή δλωτισμού τό 'τος 1925.) Σελ. 3, ερωτ. ΑΕ 5

(Πρό του 1918 εκρημμοποιείτο διά τό όργωμα ξύλινοι άροτρον.) Σελ. 4, ερωτ. Αστ 1

(Παρατίθεται κατωτέρω ξύλινοι άροτρον καί όνοματολογία των μερών αυτώ.)

1 χειρολάβα	7 ύνι
2 κουτούρι	8 κλειδί
3 σπόδη	9,10 εφ'ηνες

4 σταθάρη

5 (παρούσα) Σελ. 4, ερωτ. Αστ 3

Σελ. 5, ερωτ. Αστ 4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

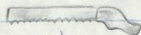
ΔΟΗΝΩΝ

Τό άντ' του ξύλινου άροτρού ήτο της ίδιας μορφής διά την άροτρίσιν ήσαν των ειδών των χωραφιών. Τό 'ιδιον εκρημμοποιήθη καί διά τα χωματέρα καί δια τα πετρώδη. (Τό όχημα της επάσης ήτο (καύσινος) καί ήτο αυτή κατασκευασμένη εκ ειδήρου.) Τά εργαλεία, τά όαδια εκρημμοποιούντο διά την κατασκευήν ή' ιεσθι- ήσαν του άροτρού ήσαν, τό ευεπάρνι, τό πριόνι, ή άριδα, τό άρνάρι, τό ξυλοφόρι καί τό ζερλάρι ως εικονίζονται κατώτέρω.)

Σελ. 5, ερωτ. ΑΕ 5

Σελ. 5, ερωτ. Αστ 4

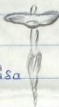
Σελ. 5, ερωτ. Αστ 6

πριόνι

ευεπάρνι

άριδα

ξυλοφόρι

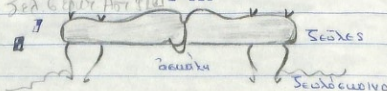
ζερλάρι

Σελ. 6, ερωτ. Αστ Β14

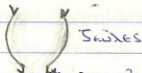
Σελ. 6, ερωτ. Αστ Β2

(Διά την καλλιέργειαν των άγρων εκρημμοποιούντο μόνον βόες) καί (πάντα δυο ζώα.) (Διά τό ζευγάρισμα με δύο ζώα ήτο αναγκαίος ό «2'ός».) Σελ. 6, ερωτ. Αστ 9

(Εικονίζεται κατωτέρω εκρημμοποιούμενος «2'ός» καί όνοματολογία των εξαρτημάτων αυτώ.) Σελ. 6, ερωτ. Αστ 9 Β15, Β16

Ἡ μορφή τῶν ζυγῶν τοῦ «ζ'κού» ἦτο ἡ κατωτέρω σχεδιασμένη

^{Σελ. 6, ερωτ. Αστ 11}
 Ὁ κρίκος ἐν εἰδήρῳ, ὃ δασιος τοσούτεται εἰς τὸν ζυγὸν καὶ προεδένεται τὸ ἄ-
 ροτρον καλεῖται «δικάλη». ^{Σελ. 6, ερωτ. Αστ 12} Τὸ ὄρχωμα δι' ἐνὸς ζώου δέν ἦτο ἐν κρήσει.)

Ἀροτριάσις καὶ ἐπορά

^{Σελ. 7, ερωτ. ΑΤ 6}
 Παλαιότεροι ὠρχύνετο ἄνδρες, ευνήθως ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ. Ὁ γεωργὸς διὰ νὰ ζώῃ τοὺς βοὺς ἑτοσούτεται κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ζώων (καὶ) τὸν ζυγὸν καὶ ἐν εὐτελείᾳ μὲ σκαιὸν ἔκλεινε τὸ κάτω μέρος τῶν ζυγῶν. Ἐπειτα προσέ-
 δεινεν εἰς τὰ ἔξωτερικά κέρατα τῶν βοῶν σκαιὴν, τῶν ὀπίσθων ἢ ἄλλῃ ἄμρῃ προσέ-
 ζέμετο εἰς τὰς χειρολάβας. Ἦνυνε τὸ κλειδί τοῦ ἀρότρου μὲ τὴν δικάλην καὶ οὕτω
 ζύετο τὸ ζῦλον ἀρότρον.) ^{Σελ. 7, ερωτ. ΑΤ 6}

^{Σελ. 7, ερωτ. ΑΤ 8}
 Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ζέμετο τὸ ζῦλον καὶ εἰς τὸ εἰδήρῳ ἀρότρον.)
 Ὁ γεωργὸς κατωδύνει τοὺς βοὺς κατὰ τὸ ἄρχωμα μὲ σκαιὴν, τοῦ ὀπίσθου τὰ ἄκρα
 ἔκλεινε εἰς τὰ ἔξωτερικά κέρατα καὶ εἰς τὰς χειρολάβας τοῦ ἀρότρου.
 Ὁ ἀγρὸς ὠρχύνετο μὲ τὸ ζῦλον μὲ ἀρότρον καὶ ὥσπερ γραμμὴν, μὲ τὸ δε
 εἰδήρῳ ἀρότρον περιφερειακῶς.) ^{Σελ. 7, ερωτ. ΑΤ 8}

Ἡ ἐπορά καὶ τὸ ὄρχωμα ζέμετο κατὰ «ἐπορίε». ^{Σελ. 8, ερωτ. ΑΤ 5}
 Ἡ λωρίς «ἐπορία» περὶζέτο μὲ αὐλακίαν καὶ εἰς ἀπόσεσιν 12 βημάτων διὰ
 νὰ δύναται ὁ γεωργὸς νὰ ρυθμίσῃ τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἐπόρου. ^{Σελ. 8, ερωτ. ΑΤ 5}

Παλαιότεροι καὶ ἐπόμεροι ἀκόμη ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι ἀροτριάσεως. ^{Σελ. 8, ερωτ. ΑΤ 5}
 (Τὰ φθινοπωρινὰ ὀρχώματα ζέμετο βαδιὰ δηλαδή ὠρχύνοντο καθέως. Καὶ τοῦτο
 διότι λέγει τῶν πολλῶν βοσκῶν τὰ κώματα ἦσαν μαλακά καὶ πὸ διὰ τοῦ ἀρότρου εἰσχωρού-
 εε βαδιὰ εἰς τὸ γῆμα.)

Τὰ ἀνοιξιάτικα χωράφια ὠρχύνοντο πλαγίως. ^{Σελ. 9, ερωτ. ΑΤ 6}
 (διὰ τὴν οὐρανὴν τῶν δημητριακῶν ζέμετο τρία ὀρχώματα. Τὸ πρῶτον ὀρχωμα ζέ-
 μέτο κατὰ Πύλαι Μάισιν καὶ ἐλίσσετο «ἐνοικίμα». Τὸ δεύτερον ζέμετο κατὰ μὴ-
 να Σεπτεμβρίου καὶ ἐλίσσετο «διάβασμα ἢ γύρισμα». Τοῦτο ζέμετο σταυρωτὰ ὡς
 πρὸς τὸ πρῶτον ὀρχωμα καὶ τοῦτο διὰ νὰ κόβεται, τὸ χωράφι καὶ νὰ μὴν πα-
 ραιπρουνται μεγάλοι βῆλοι γώφατος «μολάντες». Τὸ τρίτον ὀρχωμα ἐκαλεῖτο

«ἐκπόρα» καὶ ἐγένετο κατὰ μήνας Ὁκτώμβριον, Νοέμβριον.) ΣΕΑ. 3, εἰρω. Αγγ. 1
 ΣΕΑ. 3, εἰρω. Αγγ. 2
 · (διὰ τὸ φύτευμα τῶν κηπουρικῶν ἐπροτιμῶντο ἑδάφει πατέα καὶ καλῶς λιπα-
 ρήνεα διὰ γωϊότητος κόπρου. Τοιαῦτα ἦσαν τὰ κείμενα αἰσίων τῶν σπηγῶν καὶ
 τῶν σοταφῶν. διὰ τὸ φύτευμα τῶν υπηπουρικῶν ἐγένιστο τρία βρχώματα. Τὸ «λεξι-
 ρήμα», τὸ «τέοσιμα» καὶ τὸ «φύτευμα», ἅπαντα κατὰ τὴν ἀνοιξι.)

(Το χωράρι ἔπρεπε παλαιότερον νὰ ἀφεθῇ ὑπερσπόνδον δηλαδὴ εἰς ἀγκυράναυσιν, ἵνα ἔν ἔτος καὶ μετὰ νὰ σπαρθῇ μὲ σπάρει ἢ ἄλλο δημοτικόν.

Σήμερα όμως τα κυράφια δεν αβάνονται δι' αβρανάπαιον, ἀλλ' ἐπέρνεται καὶ ἕτος καὶ τοῦτο διότι εἶναι γόνιμα καὶ γεκαύραστα λόγῳ τῆς χρησιμοποίησεως κτηνῶν λιπαρμάτων.) Σελ. 3, εἰς Ἀρχ. 3

(Παλαιότερον διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ αἵτου ζήνοντο τρία ὄγκωματα (Μάιον, Αὐχουστον, Νοέμβριον)

Διὰ τὴν πρῶτην ἑστῆς τρία ὄργανα καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ποσὴν μετὰ τὴν τοῦ εἴπου
διὰ τὸν θροῦντον ἔχοντο τρία (ὄργανοι Ἀφροῦ, ὄργανοι Ἀφροῦ, καὶ ὄργανοι Μαΐου).

λογος γινωσκον (philosophy) γινωσκοντα μετα τα ερωτατα κατα τους τοις μη-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΟΗΝΑΝ**
 vas ins avoiteus

διὰ τὴν ἐρώτησιν γίνετο ἐν ὄγκῳ καὶ ἐπὶ αὐτῷ. Τοῦτο δίδει ἡ ἐρώτησις εἶναι τὸ ἐν-
ρότερον ἢ ὅλων τῶν δημοκρατικῶν καὶ τὸ ἀνεγκυμώτερον.

Εδώ την είσαλιν ζωής εν μόνον ὄργανον γίνεται

διὰ τὸν δίκαιον γίνετο ἐν ὄργῃ καὶ ἀρέτῃ σοφὰ κατὰ μήνη. Νοήμβριον.

Ἔργα λεία καὶ δόκον χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν οὐρανὴν

(2) ²² ἡσυχάζοντες αὐτοὺς χρησιμοποιούμενοι κατὰ τὴν ἐπορὴν ἢ τοὺς διδασκῶντας

Το δίδειν ἥτο εἰκόμος μὲ δύο διαμέρισμα, δηλαδὴ διπλοῦς εἰκόμος ἐντός τοῦ ὁρι-
ου ἐκασοῦτεται ὁ κέρως καὶ ἐξ αὐτοῦ διεσκαρτοῖζέτο ἑπὶ τῷ ἰδάφους Ἐπίσης
ἐκρημιμοσσοῖετο καὶ ὁ «εσοροτροβᾶς» δηλαδὴ εἰκόμος μὲ ἕνα διάμερισμα.)

Τὸ κῆρυξ τοῦ ἀρβύρου (π.χ. γερὰ, σὺν) κατὰ τὴν ἀροτρίαιιν ἐναπαρίσταντο παλαιότερα καὶ ἐπὶ ἡμέραν ἀνέμειν θοὸ τὰ ριζίδια, τὸ κῶμα καὶ τὰ κόρτα μὲ ῥαλλιοειδῆ ὠθηρὰν ράβδον, ἥ ὥσθαι λέγεται «ἀξάλη»· ἡ δὲ ἦτο παροδοτεμένη εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ «κατεσιού» (Σαβ 9:19 ἑρμ. Αἰχ 5[8])

Παλαιότεροι μετά το όργωμα ξένιστο τοσάδωσις τού χωραφίου με τήν «ζυ-

λένια εθάρνα >> .Αὕτη ἀπετελεῖτο ἀπὸ 3-4 πασσάλους περιπελεκμένους μὲ κλάδους ἱτιάς ἢ πλατάνου. Ἐπ' αὐτῆς ἐποθεῖτο βαρὺ λίθον διὰ νὰ ἔχη βάρος. Ἡ «εθάρνα» ἐδένετο μὲ θύλιν ἀπὸ τὸν «ζυχόν» καὶ ἐβύρετο. (Σελ. 10, εἰρω. Αἰχ 9)
 διὰ τὸ εὐλόγιμον τοῦ κήπου ἢ τοῦ ἀγροῦ ἢ τὸ εὐάλιστα ἐκπαινετοῦσαν παλαιότερον καὶ ἐήμερον ἀκόμη τὸν μακρὸν, τὸ τεσσάρι καὶ τὴν εὐαλίδα. (Σελ. 10-11, εἰρω. Αἰχ 21)
 (Τὸν ζευχολάτην ἐποθεῖσαν εἰς τὸ ὄργωμα τὰ τέσσαρα καὶ ἡ εὐζυγος, τὰ ὅποια συνενέτρωσαν ἀποκοπέντας βύτους ἢ δόμους, καὶ βασιούς ἔκαιχαν, καὶ ἀπεκάρυξαν ἐκ τοῦ ἀγροῦ τοὺς λίθους καὶ τοὺς ῥίζας, ποὺ τυκόν ἔφεραν εἰς τὴν ἐσφάνειαν τὸ ἐνίον.) Σελ. 11, εἰρω. Αἰχ 6

(διὰ τὴν ἐπορὰν ἀπὸ τῶν ἐκαλλιερχομένων τὰ χειμῶνα κωφάρια. Τὰ ρεβύδια καὶ ἡ φραγὴ ἐπέρνοντο πεταχτά. Τὰ φασόλια ἐπέρνοντο εἰς αὐλάνια καὶ κατὰ «φωλιές» εἰς ἐκάστην «φωλιάν» ἐποθεῖτο 5-6 ἐπόρους. διὰ τὴν ἐπορὰν τῶν φασολίων ἐπροτιμῶντο τὰ ποικετικά κωφάρια. Ὁ ἀρατοὺς ἐπέρνετο κατὰ γραμμὰς. ὁπλαδὴ καὶ ὡς ὤρμωνε ὁ γεωργός, ἀταμον μὲ μικρὰ ἑκατὸν ἐπέραι, πικαλοῦδι τὸν γεωργόν καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐπορὰν. Ἡ ἀρατοὺς καὶ ἑπὶ ἐπὶ ἐπὶ τὸν ὄλλον. Σελ. 30, ἑκατοστὰ περίπου. Σελ. 11, εἰρω. Αἰχ 8)

(διὰ τροφὴν τῶν ζώων ἐκαλλιερχομένων ἐπὶ τὰ λεγόμενα «κοιμῶνικα» ἢ ἀπρωκῶματα. Σελ. 11, εἰρω. Αἰχ 8)

(καλλιέργεια γεωμήλων οὔτε ἐκατοστῶν οὔτε ἐήμερον γίνεται.) Σελ. 11, εἰρω. Αἰχ 9

Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

(Σελ. 11-12, εἰρω. Βα 1/2)
 Παλαιότερον τὰ δημητριακὰ ἐθερίζοντο μὲ τὸ «δρεπάνι» καὶ τὸ «λελέκι». (Σελ. 12, εἰρω. Βα 3)
 Τὰ χρεϊμοποιούμενα «δρεπάνια» ἦσαν βδοντωτά. (Ἡ λείψ τοῦ «λελεκίου» ἢ τοῦ ὀμαλή.) (Τὰ κόρτα διὰ τὴν τροφήν τῶν ζώων ἐθερίζοντο μὲ τὴν «κοκκίαν» ἢ «κοκκίαν».) (Σελ. 12, εἰρω. Βα 2)
 τῆς «κοκκίας» ἦτο ὀμαλή. (Ἡ «κοκκία» ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἐπίμικτες βύλον ἐκ πλατάνου μήκους 1,5 μέτρον. Εἰς τὸ ἄκρον ἐρημόζετο ἐλλειγοειδὴς εὐδρεπὰ λείψ μήκους 50 ἐκατοστῶν μὲ ὀμαλὴν κόμην. Εἰς τὸ μέσον τοῦ βύλου, ὑστῆρχε χειρολαβὴ, κατασκευασμένη ἐκ βύλου. Ἐπίσης αἱ χειρολαβαὶ τοῦ «δρεπανίου» καὶ τοῦ «λελεκίου» ἦσαν βύλιναι.) Σελ. 12, εἰρω. Βα 2

Θερισμός τῶν δημητριακῶν

(Ὁ εἶτος ἐθερίζετο εἰς ὄχθον 30-50 ἐκατοστῶν ἀπὸ τοῦ ἰδάφους, ἀναλόγως τοῦ

ὅλου ὄχρου τοῦ εἶτον. Ἡ κρίθ' καὶ ἡ βρώμη εἰς ὄχρον 10 ἰσοποσίων ἀπὸ τοῦ
ἐδάφους καὶ ἡ εἰκόλις ξεφριζύνετο.) ΣΕΑ. 13, εἰρω. ΒΒ 1

(Οἱ ἄρισταί με τὰ πρὸς ἄριστον ἐργαεῖα ἔσωπον τοὺς σταχύς κατὰ δράγμα-
τα «κεριές» καὶ τὰ ἰσοποσίων οἱ ἴδιοι ἰσὶ τοῦ ἐδάφους.) (Τὰ δράγματα ταῦτα ἰ-
σοποθετοῦντο πολλὰ μαζὶ δηλαδὴ 4-5. Ἡ κεφαλαί τῶν σταχύων εὐρίσκοντο πρὸς
τὴν αὐτὴν ματεύδουν.) (Πολλὰ τοποθετημένα ὁμοῦ δράγματα καλοῦνται «κε-
ρόβολα».) ΣΕΑ. 13, εἰρω. ΒΒ 5.

Οἱ ἄρισταί

(ΣΕΑ. 14, εἰρω. ΒΧ 1
Τὰ κυράρια ἔδριζον ἄνδρες καὶ γυναῖκες ευχρόνως. Ἀπῆρχον καὶ ἄρισταί,
οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἰσοαγγελμαεῖαι ἀπὸ ἄλλων τόπων. Οὗτοι ἐπεριεσώτεροι ἡκο-
λοῦντο μὲ τὸ δέειμα τῶν κερόβολων εἰς δεμάτια καὶ ἐλίγοντο «μπαλαντζήδες».)
(Ἡμέλειτο μὲ ἡμερομείδιον, τὸ ὅσοις ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ. Ἐλάμβανον καὶ
κρήματα, ἡμέλειτο καὶ εἰς εἶδος.) ΣΕΑ. 14, εἰρω. ΒΧ 2

(Καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἔσποντο τὰς ἀνὰ δεξιὰν χεῖρα τὴν λεγομένην «πα-
λαρὰ».) Ἀπῆρχον ἡμερομείδιον καὶ εἰς τὸν μετὰ ὄχρον, ὡς ὅσοις ἐνέδωκεν τοῖς
πρὸς δαυτοῖς. Ὁ ἀντικεῖρ ἐυαλύπτειτο μὲ εἰς αὐτὴν ὄχρον, ἵνα ὁ δέικτης ἔμεινε
ἀνυλότης.) ΣΕΑ. 14, εἰρω. ΒΧ 3

(Ἐδίδετο ἐμφανεία ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἐδομῆδος κατὰ τὴν ὁσίων ἔπρεπε
τὰ ὄχρον ὁ ἄριτος. Ποτὶ δὲν ἤρχετο ὁ ἄριτος τὴν τρίτην ἢ κυριακὴν ἢ με-
γάλην ἑορτήν.) Κατὰ τὸν ἄριτον ἡμερομείδιον διάφορα τραγεῦδια τῆς ἰσοκῆς.)
ΣΕΑ. 15, εἰρω. ΒΧ 5

Τὸ δέειμα τῶν σταχύων

(ΣΕΑ. 15, εἰρω. ΒΒ 1
Τὸ δέειμα τῶν σταχύων ἐγένετο ευχρόνως μὲ τὸν ἄριτον. Ἐάν τὰ σταχύς «κλωρο-
κρατοῦσαν» τὰ ἔφηναν ἐλίγον τι εἰς τὸν ἥλιον πρὸς σῆραναι καὶ τὴν ἐσπένοντο ἡμέ-
ραν τὰ ἔδενον.) (Ἐὰν τὸ δέειμα τῶν σταχύων ἐσπένετο εἰς τὸν ἥλιον «μπαλαντζήδες»
καλοῦμεν. «Μπαλαντζήδες» μετέβαιναν εἰς τὸ καλὺτερον μέρος τοῦ ὄχρου καὶ
ξεφριζύνετο πολλοὺς σταχύς, τοὺς ὑψηλοτέρους πού ὑπῆρχον. Τούτους ἔβρεχε κατόπιν
καὶ ἐγένοντο μαλακοί. Οἱ βρεχθέντες σταχύς ἰσοποθετοῦντο «δεματικό».)

Ἀπὸ τὸ δεματικό ὁ δέικτης ματεύετο ἐκαστὴν κοινὴν ἰσὶ τῶν ὁσίων μὲ τὴν βο-
ήθειαν τοῦ «δρεπανίου» ἢ τοῦ «κλεμίου» ἰσοποθετοῦντο τὰ «κερόβολα». Κατόπιν
τὰ ἔβρισκε δυνατὰ καὶ ἔστριβε τὸ «δεματικό». Οὕτω ξεκαθαρίζοντο τὰ δεμάτια.

Τό «δεματικό» ξεπραίνεται από τόν κήλιον καί δέν ἐλύετο πλέον. Ὅταν τό ὕψος τῶν στακίων ᾗτο μισρόν καί δέν ᾗτο δυνατή ἡ ματασμένη «δεματινοῦ» καί ἐξ αὐτοῦ σκονίων, τότε ὁ «μπαλαντζής» ἔκανε σκονία μέ βούρλα. ^{Σεα. 16, φρω. Β82}
(Μετά τό δίδειμον τὰ δεμάτια ἀφένετο εἰς τήν ἴδιαν δέειν. Ὅταν ἐτελείωθεν ὁ περιεργός τῶν χωραφίων, συνεμενεργώνοντο τὰ δεμάτια εἰς εὐρούς ἀπό 20. Οἱ τοιοῦτοι εὐροί τῶν δεματίων ὠνομάζοντο «τοιρέχια» ἢ «κοσιάρες». ^{Σεα. 16, φρω. Β83}

Συγκομιδή τῶν γεωμήλων

^{Σεα. 16, φρω. Β83}
(Δέν γίνετο συλλογή γεωμήλων καί ἐσθίμως οὔτε συγκομιδή τοιούτων.)

Συγκομιδή τοῦ βανοῦ

(Παλαιότερον καί σήμερον ἀκόμη εὐπείθετα ἡ διατροφή τῶν βίων μέ ξηρά χόρτα. Ὁ εἰσός (υἱοῦ, βρώμη, βίους) ἐσθίετο τό φθινόπωρον καί ἐκότερο κατά μήνα Μάϊον. Ὁ εἰσός ᾤδετο μέ τήν «κοσάν». Κατόπιν ἀφένετο ἐπὶ 5-6 ἡμέρας πρὸς ξήραν. Εἰς τό διάστημα τοῦτο τῆς ἀποξηράσεως, ἐμυρίετο μέ τήν βούρλα «δινουλίου» πρὸς ἀρεσμόν. Ὅταν ὁ εἰσός ἐξηράνητο καλῶς, μετετρέπετο εἰς δέματα. Ταῦτα ἐποθετοῦντο ἔσχατο εἰς τὰ ἀποθήκας, εἰς νά χρησιμοποιοῦν ὡς τροφή τῶν βίων κατά τὴν διατροφήν τοῦ χειμῶνος. Κατά τὴν κατὰ συνεσθίετο εἰς ἐσθίμους εἰσός, αἱ δόσαι ἐλέγετο «κοσιάρες». ^{φρω. Β84}

ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ

^{Σεα. 18, φρω. Γα1}
(Τὰ δεμάτια ἐφορτώνοντο εἰς τὰ ξῶα ἐν τοῦ ἀκροῦ μετεφέροντο εἰς τὸ εἰλόν.)
Ἐμεῖς ἐποθετοῦντο καταλλήλως εἰς εὐρούς, οἱ ὅποιοι ἐκαλοῦντο «θημνιές»
Τὰ δεμάτια κατ' ἀρχὴν ἐποθετοῦντο τό ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου καί μέ τοὺς εἰσός πρὸς τό μέσον, εἰς ἐκῆμα ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου. Ὅταν τό ὕψος τῶν οὕτω τοποθετούμενων δεματίων ἔφθανεν τὰ 3-4 μ. ἐποθετοῦσαν τὰ δεμάτια μέ τοὺς εἰσός πρὸς τὰ ἔξω κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νά λάβουν τό ἐκῆμα εἰς τὴν οἰκίας.

Οἱ οὕτω τοποθετούμενοι εἰσός ἀπετείλουν ἓν στεγανόν ἐκτῶμα καί ἡ διείδυς τοῦ νεροῦ τῆς βροχῆς καθίστατο ἀδύνατος. Καί σήμερον ἀκόμη κατ' αὐτόν τὸν τρόπον γίνεσθαι ἡ τοποθέτης τῶν δεματίων εἰς τὴν «θημνιάν». ^{Σεα. 18, φρω. Γα2}

(Ἀπῆρχον εἰς τὸν τόπον μας εἰλόνια, ὅπου καί γίνετο ὁ ματαρισμός τοῦ γεννήματος ἀπὸ τὰ ἀκῶρα. ^{Σεα. 18, φρω. Γα3}

Σελ. 18, ερωτ. Γα 4

(Τὸ ἄλωνα ματευνάζετο εἰς ὑπέρμενον τόπον, τὸν καλούμενον «ἀλωνότοπον»· «Ἀλωνότοποι» ὑπῆρχον τότε, ὅσοι καὶ αἱ εὐτοιμαίαι). (Σελ. 19, ερωτ. Γα 5 ἰδιὸν τῷ ἄλωνα) Εἰς τὸν τόπον μας ἐκρημαίνεται τὸ «κωματάλωνα» μὲ δάπεδον ἐκ χύματος). (Τὸ ἄλωνα ἤρχετο εἰς τὰ τέλη Ἰουνίου καὶ ἔληγεν 20-25 ἰσχυρότερον.) Σελ. 19, ερωτ. Γα 6

Σελ. 19, ερωτ. Γα 8

Πρὸ τῆς ἐναρξews τοῦ ἀλωνα τοῦ κωματάλωνα ἡμετερεύετο ὡς ἑξῆς: «Ἐξυ- νετο» καὶ ἀπὸ τὰ χόρτα μὲ τὴν βοήθειαν εἰδηροῦ πύου ἡμολονδοῦσε τὸ «κω- τὰρεγμα». Ἐπειτα ἡμετερεύετο ἢ μὲ νάρο ἢ μὲ κυόπανο». Πολλές φορές ἔγινετο ἐπάλειξις τοῦ δαπέδου μὲ σπλὸν ἐκ μόπου βοῶν, τὸ λεγόμενον «παλάμια».

Ἡ ἐναρξς τοῦ ἀλωνα ἔγινετο ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος τοῦ περιήμου. Οὐδέποτε ἤρχετο Τρίτην, Κυριακὴν ἢ μεγάλην ἑορτήν. Ἦρχετο πάντα τὴν πρωίαν, ἐνῶ τὴν προηγουμένην ἡμέραν ἔγινετο ἡ ἐπιμενὴ τοῦ ἀλωνα. Σελ. 19, ερωτ. Γα 9

Σελ. 20, ερωτ. Γα 10

(Τὰ δειμάτια ἐποδοδεύοντο ὀρθὰ μὲ τὴν ἐκείνην πρὸς τὰ ἄνω.) Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνα ὑπῆρχε ὕψινος στύλος ὅπου ἡμετερεύετο καλούμενος «κενέριο». Εἰς τὸ μέσον τοῦ στύλου ἔδεντο σκοινία ἅλῃ σκοινία ἵσταντο εἰς ὁριζόντιον ἀφ' ὧν περὶ τὸν στύλον ἐκρέμετο τὸν λαμόν τῶν ζώων. Οἱ ἀπὸ τῆς ἀπείκας μεταξὺ τῶν 30 ἑκατ. τὰ σκοινία τοῦ στύλου ἔδεντο μὲ τὴν ἀπείκην τοῦ ἀρώτου ζῶου καὶ τὰ ζῶα πε- ρεφέροντο κυκλικῶς. Μετὰ τὴν δευτέραν ἀπείκην περιφοράν, τὰ σκοινία ἐτυ- λήγετο εἰς τὸν στύλον. Ὁ «ἀλωναρὴς» κατόπιν ἠλλάξε τὰ ζῶα. ὅπως τὰ 2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10- 11- 12- 13- 14- 15- 16- 17- 18- 19- 20- 21- 22- 23- 24- 25- 26- 27- 28- 29- 30- 31- 32- 33- 34- 35- 36- 37- 38- 39- 40- 41- 42- 43- 44- 45- 46- 47- 48- 49- 50- 51- 52- 53- 54- 55- 56- 57- 58- 59- 60- 61- 62- 63- 64- 65- 66- 67- 68- 69- 70- 71- 72- 73- 74- 75- 76- 77- 78- 79- 80- 81- 82- 83- 84- 85- 86- 87- 88- 89- 90- 91- 92- 93- 94- 95- 96- 97- 98- 99- 100- 101- 102- 103- 104- 105- 106- 107- 108- 109- 110- 111- 112- 113- 114- 115- 116- 117- 118- 119- 120- 121- 122- 123- 124- 125- 126- 127- 128- 129- 130- 131- 132- 133- 134- 135- 136- 137- 138- 139- 140- 141- 142- 143- 144- 145- 146- 147- 148- 149- 150- 151- 152- 153- 154- 155- 156- 157- 158- 159- 160- 161- 162- 163- 164- 165- 166- 167- 168- 169- 170- 171- 172- 173- 174- 175- 176- 177- 178- 179- 180- 181- 182- 183- 184- 185- 186- 187- 188- 189- 190- 191- 192- 193- 194- 195- 196- 197- 198- 199- 200- 201- 202- 203- 204- 205- 206- 207- 208- 209- 210- 211- 212- 213- 214- 215- 216- 217- 218- 219- 220- 221- 222- 223- 224- 225- 226- 227- 228- 229- 230- 231- 232- 233- 234- 235- 236- 237- 238- 239- 240- 241- 242- 243- 244- 245- 246- 247- 248- 249- 250- 251- 252- 253- 254- 255- 256- 257- 258- 259- 260- 261- 262- 263- 264- 265- 266- 267- 268- 269- 270- 271- 272- 273- 274- 275- 276- 277- 278- 279- 280- 281- 282- 283- 284- 285- 286- 287- 288- 289- 290- 291- 292- 293- 294- 295- 296- 297- 298- 299- 300- 301- 302- 303- 304- 305- 306- 307- 308- 309- 310- 311- 312- 313- 314- 315- 316- 317- 318- 319- 320- 321- 322- 323- 324- 325- 326- 327- 328- 329- 330- 331- 332- 333- 334- 335- 336- 337- 338- 339- 340- 341- 342- 343- 344- 345- 346- 347- 348- 349- 350- 351- 352- 353- 354- 355- 356- 357- 358- 359- 360- 361- 362- 363- 364- 365- 366- 367- 368- 369- 370- 371- 372- 373- 374- 375- 376- 377- 378- 379- 380- 381- 382- 383- 384- 385- 386- 387- 388- 389- 390- 391- 392- 393- 394- 395- 396- 397- 398- 399- 400- 401- 402- 403- 404- 405- 406- 407- 408- 409- 410- 411- 412- 413- 414- 415- 416- 417- 418- 419- 420- 421- 422- 423- 424- 425- 426- 427- 428- 429- 430- 431- 432- 433- 434- 435- 436- 437- 438- 439- 440- 441- 442- 443- 444- 445- 446- 447- 448- 449- 450- 451- 452- 453- 454- 455- 456- 457- 458- 459- 460- 461- 462- 463- 464- 465- 466- 467- 468- 469- 470- 471- 472- 473- 474- 475- 476- 477- 478- 479- 480- 481- 482- 483- 484- 485- 486- 487- 488- 489- 490- 491- 492- 493- 494- 495- 496- 497- 498- 499- 500- 501- 502- 503- 504- 505- 506- 507- 508- 509- 510- 511- 512- 513- 514- 515- 516- 517- 518- 519- 520- 521- 522- 523- 524- 525- 526- 527- 528- 529- 530- 531- 532- 533- 534- 535- 536- 537- 538- 539- 540- 541- 542- 543- 544- 545- 546- 547- 548- 549- 550- 551- 552- 553- 554- 555- 556- 557- 558- 559- 560- 561- 562- 563- 564- 565- 566- 567- 568- 569- 570- 571- 572- 573- 574- 575- 576- 577- 578- 579- 580- 581- 582- 583- 584- 585- 586- 587- 588- 589- 590- 591- 592- 593- 594- 595- 596- 597- 598- 599- 600- 601- 602- 603- 604- 605- 606- 607- 608- 609- 610- 611- 612- 613- 614- 615- 616- 617- 618- 619- 620- 621- 622- 623- 624- 625- 626- 627- 628- 629- 630- 631- 632- 633- 634- 635- 636- 637- 638- 639- 640- 641- 642- 643- 644- 645- 646- 647- 648- 649- 650- 651- 652- 653- 654- 655- 656- 657- 658- 659- 660- 661- 662- 663- 664- 665- 666- 667- 668- 669- 670- 671- 672- 673- 674- 675- 676- 677- 678- 679- 680- 681- 682- 683- 684- 685- 686- 687- 688- 689- 690- 691- 692- 693- 694- 695- 696- 697- 698- 699- 700- 701- 702- 703- 704- 705- 706- 707- 708- 709- 710- 711- 712- 713- 714- 715- 716- 717- 718- 719- 720- 721- 722- 723- 724- 725- 726- 727- 728- 729- 730- 731- 732- 733- 734- 735- 736- 737- 738- 739- 740- 741- 742- 743- 744- 745- 746- 747- 748- 749- 750- 751- 752- 753- 754- 755- 756- 757- 758- 759- 760- 761- 762- 763- 764- 765- 766- 767- 768- 769- 770- 771- 772- 773- 774- 775- 776- 777- 778- 779- 780- 781- 782- 783- 784- 785- 786- 787- 788- 789- 790- 791- 792- 793- 794- 795- 796- 797- 798- 799- 800- 801- 802- 803- 804- 805- 806- 807- 808- 809- 810- 811- 812- 813- 814- 815- 816- 817- 818- 819- 820- 821- 822- 823- 824- 825- 826- 827- 828- 829- 830- 831- 832- 833- 834- 835- 836- 837- 838- 839- 840- 841- 842- 843- 844- 845- 846- 847- 848- 849- 850- 851- 852- 853- 854- 855- 856- 857- 858- 859- 860- 861- 862- 863- 864- 865- 866- 867- 868- 869- 870- 871- 872- 873- 874- 875- 876- 877- 878- 879- 880- 881- 882- 883- 884- 885- 886- 887- 888- 889- 890- 891- 892- 893- 894- 895- 896- 897- 898- 899- 900- 901- 902- 903- 904- 905- 906- 907- 908- 909- 910- 911- 912- 913- 914- 915- 916- 917- 918- 919- 920- 921- 922- 923- 924- 925- 926- 927- 928- 929- 930- 931- 932- 933- 934- 935- 936- 937- 938- 939- 940- 941- 942- 943- 944- 945- 946- 947- 948- 949- 950- 951- 952- 953- 954- 955- 956- 957- 958- 959- 960- 961- 962- 963- 964- 965- 966- 967- 968- 969- 970- 971- 972- 973- 974- 975- 976- 977- 978- 979- 980- 981- 982- 983- 984- 985- 986- 987- 988- 989- 990- 991- 992- 993- 994- 995- 996- 997- 998- 999- 1000- 1001- 1002- 1003- 1004- 1005- 1006- 1007- 1008- 1009- 1010- 1011- 1012- 1013- 1014- 1015- 1016- 1017- 1018- 1019- 1020- 1021- 1022- 1023- 1024- 1025- 1026- 1027- 1028- 1029- 1030- 1031- 1032- 1033- 1034- 1035- 1036- 1037- 1038- 1039- 1040- 1041- 1042- 1043- 1044- 1045- 1046- 1047- 1048- 1049- 1050- 1051- 1052- 1053- 1054- 1055- 1056- 1057- 1058- 1059- 1060- 1061- 1062- 1063- 1064- 1065- 1066- 1067- 1068- 1069- 1070- 1071- 1072- 1073- 1074- 1075- 1076- 1077- 1078- 1079- 1080- 1081- 1082- 1083- 1084- 1085- 1086- 1087- 1088- 1089- 1090- 1091- 1092- 1093- 1094- 1095- 1096- 1097- 1098- 1099- 1100- 1101- 1102- 1103- 1104- 1105- 1106- 1107- 1108- 1109- 1110- 1111- 1112- 1113- 1114- 1115- 1116- 1117- 1118- 1119- 1120- 1121- 1122- 1123- 1124- 1125- 1126- 1127- 1128- 1129- 1130- 1131- 1132- 1133- 1134- 1135- 1136- 1137- 1138- 1139- 1140- 1141- 1142- 1143- 1144- 1145- 1146- 1147- 1148- 1149- 1150- 1151- 1152- 1153- 1154- 1155- 1156- 1157- 1158- 1159- 1160- 1161- 1162- 1163- 1164- 1165- 1166- 1167- 1168- 1169- 1170- 1171- 1172- 1173- 1174- 1175- 1176- 1177- 1178- 1179- 1180- 1181- 1182- 1183- 1184- 1185- 1186- 1187- 1188- 1189- 1190- 1191- 1192- 1193- 1194- 1195- 1196- 1197- 1198- 1199- 1200- 1201- 1202- 1203- 1204- 1205- 1206- 1207- 1208- 1209- 1210- 1211- 1212- 1213- 1214- 1215- 1216- 1217- 1218- 1219- 1220- 1221- 1222- 1223- 1224- 1225- 1226- 1227- 1228- 1229- 1230- 1231- 1232- 1233- 1234- 1235- 1236- 1237- 1238- 1239- 1240- 1241- 1242- 1243- 1244- 1245- 1246- 1247- 1248- 1249- 1250- 1251- 1252- 1253- 1254- 1255- 1256- 1257- 1258- 1259- 1260- 1261- 1262- 1263- 1264- 1265- 1266- 1267- 1268- 1269- 1270- 1271- 1272- 1273- 1274- 1275- 1276- 1277- 1278- 1279- 1280- 1281- 1282- 1283- 1284- 1285- 1286- 1287- 1288- 1289- 1290- 1291- 1292- 1293- 1294- 1295- 1296- 1297- 1298- 1299- 1300- 1301- 1302- 1303- 1304- 1305- 1306- 1307- 1308- 1309- 1310- 1311- 1312- 1313- 1314- 1315- 1316- 1317- 1318- 1319- 1320- 1321- 1322- 1323- 1324- 1325- 1326- 1327- 1328- 1329- 1330- 1331- 1332- 1333- 1334- 1335- 1336- 1337- 1338- 1339- 1340- 1341- 1342- 1343- 1344- 1345- 1346- 1347- 1348- 1349- 1350- 1351- 1352- 1353- 1354- 1355- 1356- 1357- 1358- 1359- 1360- 1361- 1362- 1363- 1364- 1365- 1366- 1367- 1368- 1369- 1370- 1371- 1372- 1373- 1374- 1375- 1376- 1377- 1378- 1379- 1380- 1381- 1382- 1383- 1384- 1385- 1386- 1387- 1388- 1389- 1390- 1391- 1392- 1393- 1394- 1395- 1396- 1397- 1398- 1399- 1400- 1401- 1402- 1403- 1404- 1405- 1406- 1407- 1408- 1409- 1410- 1411- 1412- 1413- 1414- 1415- 1416- 1417- 1418- 1419- 1420- 1421- 1422- 1423- 1424- 1425- 1426- 1427- 1428- 1429- 1430- 1431- 1432- 1433- 1434- 1435- 1436- 1437- 1438- 1439- 1440- 1441- 1442- 1443- 1444- 1445- 1446- 1447- 1448- 1449- 1450- 1451- 1452- 1453- 1454- 1455- 1456- 1457- 1458- 1459- 1460- 1461- 1462- 1463- 1464- 1465- 1466- 1467- 1468- 1469- 1470- 1471- 1472- 1473- 1474- 1475- 1476- 1477- 1478- 1479- 1480- 1481- 1482- 1483- 1484- 1485- 1486- 1487- 1488- 1489- 1490- 1491- 1492- 1493- 1494- 1495- 1496- 1497- 1498- 1499- 1500- 1501- 1502- 1503- 1504- 1505- 1506- 1507- 1508- 1509- 1510- 1511- 1512- 1513- 1514- 1515- 1516- 1517- 1518- 1519- 1520- 1521- 1522- 1523- 1524- 1525- 1526- 1527- 1528- 1529- 1530- 1531- 1532- 1533- 1534- 1535- 1536- 1537- 1538- 1539- 1540- 1541- 1542- 1543- 1544- 1545- 1546- 1547- 1548- 1549- 1550- 1551- 1552- 1553- 1554- 1555- 1556- 1557- 1558- 1559- 1560- 1561- 1562- 1563- 1564- 1565- 1566- 1567- 1568- 1569- 1570- 1571- 1572- 1573- 1574- 1575- 1576- 1577- 1578- 1579- 1580- 1581- 1582- 1583- 1584- 1585- 1586- 1587- 1588- 1589- 1590- 1591- 1592- 1593- 1594- 1595- 1596- 1597- 1598- 1599- 1600- 1601- 1602- 1603- 1604- 1605- 1606- 1607- 1608- 1609- 1610- 1611- 1612- 1613- 1614- 1615- 1616- 1617- 1618- 1619- 1620- 1621- 1622- 1623- 1624- 1625- 1626- 1627- 1628- 1629- 1630- 1631- 1632- 1633- 1634- 1635- 1636- 1637- 1638- 1639- 1640- 1641- 1642- 1643- 1644- 1645- 1646- 1647- 1648- 1649- 1650- 1651- 1652- 1653- 1654- 1655- 1656- 1657- 1658- 1659- 1660- 1661- 1662- 1663- 1664- 1665- 1666- 1667- 1668- 1669- 1670- 1671- 1672- 1673- 1674- 1675- 1676- 1677- 1678- 1679- 1680- 1681- 1682- 1683- 1684- 1685- 1686- 1687- 1688- 1689- 1690- 1691- 1692- 1693- 1694- 1695- 1696- 1697- 1698- 1699- 1700- 1701- 1702- 1703- 1704- 1705- 1706- 1707- 1708- 1709- 1710- 1711- 1712- 1713- 1714- 1715- 1716- 1717- 1718- 1719- 1720- 1721- 1722- 1723- 1724- 1725- 1726- 1727- 1728- 1729- 1730- 1731- 1732- 1733- 1734- 1735- 1736- 1737- 1738- 1739- 1740- 1741- 1742- 1743- 1744- 1745- 1746- 1747- 1748- 1749- 1750- 1751- 1752- 1753- 1754- 1755- 1756- 1757- 1758- 1759- 1760- 1761- 1762- 1763- 1764- 1765- 1766- 1767- 1768- 1769- 1770- 1771- 1772- 1773- 1774- 1775- 1776- 1777- 1778- 1779- 1780- 1781- 1782- 1783- 1784- 1785- 1786- 1787- 1788- 1789- 1790- 1791- 1792- 1793- 1794- 1795- 1796- 1797- 1798- 1799- 1800- 1801- 1802- 1803- 1804- 1805- 1806- 1807- 1808- 1809- 1810- 1811- 1812- 1813- 1814- 1815- 1816- 1817- 1818- 1819- 1820- 1821- 1822- 1823- 1824- 1825- 1826- 1827- 1828- 1829- 1830- 1831- 1832- 1833- 1834- 1835- 1836- 1837- 1838- 1839- 1840- 1841- 1842- 1843- 1844- 1845- 1846- 1847- 1848- 1849- 1850- 1851- 1852- 1853- 1854- 1855- 1856- 1857- 1858- 1859- 1860- 1861- 1862- 1863- 1864- 1865- 1866- 1867- 1868- 1869- 1870- 1871- 1872- 1873- 1874- 1875- 1876- 1877- 1878- 1879- 1880- 1881- 1882- 1883- 1884- 1885- 1886- 1887- 1888- 1889- 1890- 1891- 1892- 1893- 1894- 1895- 1896- 1897- 1898- 1899- 1900- 1901- 1902- 1903- 1904- 1905- 1906- 1907- 1908- 1909- 1910- 1911- 1912- 1913- 1914- 1915- 1916- 1917- 1918- 1919- 1920- 1921- 1922- 1923- 1924- 1925- 1926- 1927- 1928- 1929- 1930- 1931- 1932- 1933- 1934- 1935- 1936- 1937- 1938- 1939- 1940- 1941- 1942- 1943- 1944- 1945- 1946- 1947- 1948- 1949- 1950- 1951- 1952- 1953- 1954- 1955- 1956- 1957- 1958- 1959- 1960- 1961- 1962- 1963- 1964- 1965- 1966- 1967- 1968- 1969- 1970- 1971- 1972- 1973- 1974- 1975- 1976- 1977- 1978- 1979- 1980- 1981- 1982- 1983- 1984- 1985- 1986- 1987- 1988- 1989- 1990- 1991- 1992- 1993- 1994- 1995- 1996- 1997- 1998- 1999- 2000- 2001- 2002- 2003- 2004- 2005- 2006- 2007- 2008- 2009- 2010- 2011- 2012- 2013- 2014- 2015- 2016- 2017- 2018- 2019- 2020- 2021- 2022- 2023- 2024- 2025- 2026- 2027- 2028- 2029- 2030- 2031- 2032- 2033- 2034- 2035- 2036- 2037- 2038- 203

τοὺς ἀπομαρτύντας ἐτάκους.) ^{Σελ. 22, ἔρωτ. Γα 13}

· διὰ τὴν ἐδήγησιν καὶ τὸ ὑπόθεμα τῶν ζώων ἦτο ἐν κρήσει τὸ «καρτεῖ»·
Τοῦτο ἀπετελεῖτο ἀπὸ ξυλίνην ράβδον μήκους 1μ. εἰς τὸ ὕψος τῆς βασιᾶς ἔδ-
νετο οὐκινίον ἢ λουρίον μήκους 1μ.) ^{Σελ. 22, ἔρωτ. Γα 14}

(Ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωναῖου ἐνὸς ἀλωναῖου ἐλέγετο «κατρώει»· ὁ δὲ ἡμέραν
ἀλωναῖο μίαν «κατρώει»·) ^{Σελ. 23, ἔρωτ. Γα 15} Οἱ ἀλωναῖοι ἐτάκους προτοῦ λικνισθῶν διὰ τὸ ἀπο-
χωρισθῶν τὰ ἄκρα ἀπὸ τὸν καρπὸν λέγονται «λειώμα»·) ^{Σελ. 23, ἔρωτ. Γα 16}

(Ἡ λώνιζε ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ τὰ ζῶα του. Πολλοὺς ὅμως ὠπαῖον καὶ ἐ-
διστοὶ ἀλωναῖοι, οἱ ὅσοι εἶχον (βόδια) ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωναῖον. Ὁ-
τοι ἐναλοῦντο «ἀλωναῖοι»·) ^{Σελ. 23, ἔρωτ. Γα 16} Δὲν ἐγένετο «κουαρλόι» οὔτε ἄλλος τρόπος χωρισμοῦ
τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς ἐτάκους ὅπως ὁπῆκεν. Ὅσοι ἐτάκους παρήκον «ἐκτρίβοι»
ἐρρίσταντο εἰς τὸ ἀλῶνι τὴν ἄλλην ἡμέραν μὲ τὰ ναινούρια δειλάτια. Εἰς τὸ
τελευταῖον ἀλῶνισμα, ἐν ὠπαῖον τοιοῦτον ἐτάκους ἐρρίσταντο διὰ τὴν τροφήν
τῶν σουλεριῶν.) ^{Σελ. 24, ἔρωτ. Γα 17}

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Κ. Ν. ΑΘΗΝΩΝ

Οἱ ἀλωναῖοι ἐτάκους καὶ ἐτοιμασμένα διὰ τοῦ λικνισμοῦ λέγονται «λειώμα»·
Τὸ «λειώμα» συνεπαρῆτο διὰ λικνισμοῦ τὸ «κουαρλόι» καὶ μὲ τὸ «κρέβελο»·)
«Ὁ ἐκπαιτιζόμενος εὐρὸς ἔχει ἐκτρίβον ἐσπῆκας καὶ λέγεται «λαμνί»·

Προτοῦ ἀρξίσαι τὸ λικνισμὸν ἐπὶ τοῦ εὐροῦ ἐκπῆκτον ἐταυρὸν μὲ τὸ «κουαρλόι» καὶ
κατέβαινον ἐπὶ τὸ μέσον «κουαρλόι» ἢ «διούλ»· Τὸ εὐαῖνον τοῦτο
διὰ τὸ ἀποφυλάσσειν τὰ εἰσπῆκας ἐν τῶν θεομηνιῶν.) ^{Σελ. 25-26, ἔρωτ. Γα 18}

Τὸ λικνισμὸν ἐγένετο μὲ τὸ «κουαρλόι» καὶ μὲ τὸ «ἐλῆνιο φινέρ»·) ^{Σελ. 26, ἔρωτ. Γα 19} Ἐλῆνιζον
ἄνδρες καὶ γυναῖκες μισοί·) ^{Σελ. 26, ἔρωτ. Γα 20} (Τὰ κοινὰ τεμάκια τῶν ἀτακίων, τὰ ὅσοι μετὰ τὸ λῆ-
κνισμα παρήκον μετὰ τοῦ καρποῦ ἐλῆνιζον «μύσταλα» καὶ ἐρρίσταντο εἰς τὸ νῆον
ἀλωναῖου.) ^{Σελ. 26-27, ἔρωτ. Γα 21}

Τὰ «μύσταλα» ἀποκρίνοντο τοῦ καρποῦ μὲ τὸ «καλίσμα» ὑπὸ γυναικός.
Αὕτη ἐκρίνεται εἰς τὴν χεῖρα εἰδυὸν ἐκρῶρον παρὰ τοῦ ἀλωναῖου ἐν πυκνοφύ-
λου κώρτου, τὸ ὅσοιον ἐναλεῖτο «φουναλιά»· Ἡ ἔργασία αὕτη ἐναλεῖτο «καλίσμα»·
Δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐκρῶρισις ἀποκρίνοντο τῶν «μυτῶν» ἐν τοῦ εὐροῦ
διὰ τοῦτο ἐναλοῦντο τὸ «κρίνονισμα»· Τὸ κρίνονισμα ἦτο ἐκρῶρις μὲ μισοὺς ὅσους.

Ἐντὸς αὐτοῦ ἐποσθετεύσαν ναρπὸν ἐκ τοῦ κυροῦ. Εἰς τὸ ἔν ἄκρον ἐσπερεύοντο «δι-
νούλ» καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἄκρον ἐβαστάζοντο ἀπὸ ἀτόμου τινός. Τούτο μετεκινεῖτο πρὸς
τὸ ἑμὸς καὶ πρὸς τὸ πῶλον. Ἐκ τῶν ὀπῶν ἐλθάνειν ὁ ναρπὸς καὶ παρήμενον ἐντὸς
αὐτοῦ αἱ ξίνοι ὕλαι. (Σελ. 27-28, φρωτ. Γ86 Ε87)

«Ὅταν ὁ ναρπὸς ἐτοιμαζέται ἐκπηλατίζοντο κυρὸς ἐπὶ τοῦ «κυροῦ».)
(Εἰς τὸ ἀλῶνι νατεβάλλοντο εἰς εἶδος μένον ἢ «δευσίον». «Ὁ διωκτικὸς ἤρκετο ἐπὶ τοῦ
διὰ τὸ διωκτικόν. ὅς μετρητὴς ἐπηρεαζομένη τὸ διδούρι, μεταλλινὸν δοκίον ἐκ-
ματὸς ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου χωριτικώτερος 14 διῶδων εἴτου. (Σελ. 28-29, φρ. Γ84)
Ἄλλα ἄρρη ὡς τὸ παπαδιάτιο, τὸ ἀκροφυλακιάτιο, ὑλπ. νατεβάλλοντο εἰς εἶδος
ὅτι ἔκως εἰς τὸ ἀλῶνι, ἀλλὰ μετέβαινον οἱ διωκτικοί, μετὰ τὸν ἀλῶνιόν εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ χειρικοῦ διὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἀμοιβῆς των.

Τὰ χρησιμοποιούμενα μέτρα τῶν δημητριακῶν ἦσαν τὰ ἑξῆς: α) τὸ «κυοβέλι»
τοῦτο ἦτο ξύλινος κυλινδρικός υἷδος κυρτικώτερος 13 διῶδων. Κατεσκευάζοντο ἀ-
πὸ κυρίους κορμούς δένδρων. Εἰς τὰ ἄκρῳ ἤφερον χειρολαβὰς. β) τὸ «κιδούρι»
τοῦτο ἦτο τεταμένον δοκίον ἐπὶ τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου χωριτικώτε-
ρος 14 διῶδων εἴτου. Δύο «κιδούρια» ἐπηρεάζον ἕνα «καταπόλι». (φρωτ. Γ82)

Μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν φοιτῶν ἀνέστηντο ἡ παραγωγή εἰς τὸ «ἀμνῶρι»
τοῦτο ἦτο ξύλινος διαμήρεια μετὰ ἀνάλογα χωρίσματα διὰ τὸν εἶπον, ὑρίστη, βρύκηνη καὶ
εὐρίμετρο εἰς τὸ διωκτικὸν τῆς οἰκίας. (Σελ. 29, φρωτ. Γ83)

Τὸ ἄκρον ἀπεδυνάμειτο εἰς τὸν ἀκρῶνα, ὅστις ἐρίμετρο ἐντὸς τοῦ χωρίου.)
(Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου ἐγένετο κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους ἀπὸ τοὺς πολυ-
τίρους ἐτάτους. Ὅσοι ἐλῶνίζοντο χωριστά. (Σελ. 30, φρωτ. Γ84)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

(Ἡ ἀνάμειξη φωτῆος εἰς τὸ ὑκαυθρον δὲν συντηδίζοντο οὐτε συντηδίζονται εἰς τὸν τόπον μαδ.)
(Σελ. 30, φρωτ. Δ21)

Ἡ συλλογὴ αὐτῆς ἔγινετο εἰς τὸ χωρίον παρὰ τοὺς φαρέλλων. Πληροφορικῶς ὁ γεωργὸς Πολυ-
μέρου Ἰωάννης, 63 ἐτῶν μετὰ γραμματικὴς γνώσεως Γ' τάξεως δημοτικῆς, ὅστις ἐγεννήθη
καὶ κατοικεῖ εἰς τὸ ἐπὶ ἄνω χωρίον.

Ἡ συλλογὴ δυνάμειος ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῆς διδασκαλίας. Ἡ συλλογὴ αὐτῆς ἔγινετο ἀπὸ 10-20 ἀπριτίου
1970].